

„Истории за коприната: забележителното културно наследство на Свиленград“ представи Историческият музей

Сряда, 15 Юни 2022

Експозиция „Истории за коприната: забележителното културно наследство на Свиленград“ бе открита в Историческия музей по повод 101 години от учредяването на кооперативно сдружение на бубохранителите „Коприна“ и 15 години от създаването на музея в Свиленград. Експозицията е реализирана по проект в областта на движимото културно наследство, музеите и визуалните изкуства, финансиран от Министерство на културата. Гости на събитието бяха кметът на общината арх. Анастас Карчев и заместник-кметът Мария Костадинова, д-р Аксиния Бутева от Министерство на културата и доц. д-р Красимира Кръстанова - културен антрополог, преподавател по етнология в ПУ „Паисий Хилендарски“. Сред присъстващите на тържеството бяха дарители на музея, историци, краеведи, културни деятели, общински съветници.

Изложбата откри кметът арх. Анастас Карчев. В приветствието си той оцени високо усилията на музея да съхранява уникалната местна история на бубарството и копринарството и изрази новаторска идея за възраждането им чрез възможностите на европейските програми за насърчаване на екологични дейности и производства на натурални, естествени продукти.

Директорът на музея Елена Митева благодари на общината за подкрепата за развитието на музея в Свиленград през последните 15 години. Тя припомни накратко историята на сдружаването на първите

44-ма бубари, които през декември 1921 г. основават Общо кооперативно сдружение на бубохранителите „Коприна“. Бубарството и копринарството оказват значително влияние върху стопанската история и културното развитие на Свиленград, който получава дори името си във връзка с производството на коприна (свила).

„Това забележително културно наследство е основа както за изграждането на идентичността на жителите на Свиленград, така и за създаването на специфична локална култура, каза в словото си доц. Кръстанова, която е създател на концепцията за изложбата. Свиленград е включен в един исторически и културен процес, който го прави част от Пътя на коприната и коприненото производство и в същото време може да се види неговата уникалност, чрез която той по свой начин възпроизвежда и подпомага навлизането на коприната като културно явление. Тук дори се създава местен вид копринена буба, наречен "Свиленградски".

Д-р Бутева отбеляза, че богатата и уникална експозиция има потенциал да се развие и обособи в самостоятелен музей на коприната, тъй като в България има около 100 музея, но няма музей на коприната.

Целта на музейната експозиция „Истории за коприната: забележителното културно наследство на Свиленград“ е по иновативен начин да представи трансформацията на града и неговото културно развитие в регионален и европейски мащаб. Предоставени са знания за развитието на града и производството на коприна в последните две столетия. Използвани са исторически и етноложки проучвания, мемоарни данни, документални свидетелства, фото- и видеоматериали. Те създават една по-пълна картина, представяща социокултурни, исторически и икономически аспекти на коприненото производство в Свиленград.

Включени са разкази на местни жители, за които коприненото производство е част от техния живот и определя начина им на живот и съдба.

Оформени са информационни пана, представящи знания от историята на града, производството на коприна, културните промени и взаимодействия. Три от тях - „Холометаболизъм“, „Свилоточене“ и „Царицата на платовете“ разкриват процеса на отглеждане на пашкули от копринената буба, начините на обработка и получаване на копринена нишка и изтъкването на платовете и използването на копринените материали.

Две от паната с общо заглавие „Индустриалното наследство. Сдружаване за 101 години“ представят развитието на коприненото производство в Свиленград чрез създаването на кооперация и фабрично производство, а от средата на XX в. и на усилената индустриализация. Информационното пано „От Виена до Цариград“ показва прехода на българското общество към модерността в края на XIX и началото на XX век. Чрез влака „Ориент Експрес“ от Париж до Истанбул през Виена и в Свиленград, който е една от точките по това трасе, пряко навлиза европейската култура.

В експозицията са включени предмети, специално подбрани, за да представят характера на копринената материя - пашкули, копринени гранки, платове. Изложени са също уреди като чекрък и врътка за навиване на текстилни нишки, уред за почистване на пашкули, уред за точене на коприна от пашкули и др.

Интерес представляват различни експонати от коприна от бита и модата от първата половина на XX в. - завивки, покривки, нощници, градско облекло на свиленградчани, включително възстановена по снимка копринена рокля на градска дама в цвят пепел от рози.

